ەكپىندەي بلگەرلەگەن ئىر جىل

(باسى 3 ـ بەتتە)

3 ـ رەتكى ورتالقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ماجلىسىندە باس شۇجي شي جىنپىڭ: "حالىق تۇرمىسىنا تەمىز جاناسىپ، جوعارى ساپالى داموۋدى بلگەرلەتۋگە تاباندى بولۋ كەرەك"، ـ دەپ باسا دارىپتەگەن بولاتىن. حالىق تۇرمىسىن جەتەكشى باعىت ەتكەن داموۋ "كىم ئۇشىن، كىمگە سۇيەنۋ" سىندى ئداۋىر سۇراۋىنا ايقىن جاۋاپ بەردى، شىنجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋ قۇلشىنىس بەتالىسىن ايقىن كورسەتىپ بەردى.

ئىر جىلدان بەرى اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم جاڭا داموۋ كەزەڭىن تياناق ەتىپ، جاڭا داموۋ ۇستانىمىن دايەكتەلەندىرىپ، جاڭا داموۋ ارناسىن قالىپتاستىرىپ، "6 نى ورنىقتىرۋ" قىزمەتىن جاقسى ىستەپ، "6عا كەپىلدىك ەتۋ" مىندەتىن تياناقتاندىرىپ، ورنىقتىلىق پايداسىن، ىندەتتەن ساقتانۋ پايداسىن، ساياسات پايدا-سىن ۇزدىكسىز شعارىپ، جوعارى ساپالى داموۋدىڭ تەبىنى مەعىم بولدى.

داموۋ جونىندەگى جالپى ورنالاستىرۋ اناعۇرلىم ۇيلەسىمدى بولدى. "10 ۇلكەن كاسىپ سالاسىن" جەتەكشى ەتكەن وسى زامانعى كاسىپ سالاسى جۇيەسى جەدەل قالىپتاستى، شىنجياڭنىڭ بارلىق جەرىن سايالحاتتاۋ، "نانىن" تۇڭىرەكتىڭ ئتورت بۇرىشىنا ايگىلەۋ، "جەمىسىن" شار تاراپقا جەتكىزۋ... وزىندىك ەرەكشەلىكتەگى ابزال كاسىپ سالالارىنىڭ داموۋ جارقىن تۇيىندەرى ارت ـ ارتىنان بايقالدى، 1 ـ ، 2 ـ ، 3 ـ كاسىپتەردىڭ توعىسا داموۋندا تىڭ جاعداي جارىققا شىقتى؛ "3 اتتى اربانى" قۇزعاۋشى كۇش ەتىپ، نىساندارعا قارجى قوسۋ تىڭ قارقىن بايقاتتى، تۇرعىندار دىڭ تۇتىنۇىندا تىڭ بەينە جارىققا شىقتى، سىرتقى ساۋدادا تىڭ ارتۋ جۇزەگە استى... جاڭادان كورىكەيگەن جانە ئداستۇرلى، كولەم جانە ەرەكشەلىك، قۇرىلىم جانە ئتاسىل، قازىر جانە بولاشاق سياقتى داموۋ جاعىندا كوپتەگەن دىالەكتيكالىق لوگيكالار كاسىپ سالالارىنىڭ ورنالاسۋىن ساپالىلاندىرۋدا ونان ارى ايقىندالدى.

داموۋدىڭ ۇلكەن ارناسىنىڭ نەگىزى مەعىم بولدى. ئتۇيىندى سالالاردا رەفورما ۇزدىكسىز تەرەڭدەپ، تىرەكتى كاسىپ سالالار توبى جەدەل قۇرىلىپ، "ۇقتى تومەنگە بەرۋ، باسقارۋ، قىزمەت وتەۋ" رەفورماسى ىشكەرىلەي بلگەرىلەپ، "ۇزاماندا ئبىر رەت بارۋ" جاڭا كۇيگە اينالدى؛ جاڭاشا قالا ـ قالاشقىتاندىرۋ قۇرىلىسى تىڭعىلىقتى بلگەرىلەپ، "ئبىر شەڭبەر، ئبىر بەلدەۋ، ئبىر توپ" قالا ورنالاستىرۋى بويىنشا ئار ۇلت بۇقارا-سىنىڭ بولاشاق تۇرمىسىنىڭ تىڭ كەڭىستىگى تۇلعالاندى؛ "باعالى بايلىق" ۇستانىمىن امالياتتا بارىنشا ايگىلەپ، ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋدىڭ قۇرىلىس ونىمدىلىگى كورنەكتى بولدى، "كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۇىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۋ"، "كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۋ" كۇندەلىكتى تۇرمىسپەن قابىستى، كورىكتى شىنجياڭدا اسپان اناعۇرلىم كوك، تاۋ اناعۇرلىم جاسىل، سۋ اناعۇرلىم تۇنىق جاڭا جاعداي جارىققا شىقتى؛ سولتۇستىك شىنجياڭ كۇننەن ـ كۇنگە كورىكەيدى، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ تەبىنى ارىندادى، كونە كاسىپ سالالارىنىڭ دەڭگەيى جوعارىلاپ، جاڭا كاسىپ سالالارى جەتىلىپ، وڭىرلىك سايكەستى داموۋدىڭ جاڭا داۋىرىندەگى تىڭ داستانى جازىلدى.

داموۋ جالپى ارناسى اناعۇرلىم كەڭەيدى. شىنجياڭ وڭىرلىك ابزالدىلعىن ساۋلەلەندىرىپ، سىرتقا ەسىك اشۋ دانەكەرى مولايىپ، سىرتقا ەسىك اشۋ دەڭگەيى جوعارىلاپ، اشىق ەكونوميكالىق ئتۇزىلىس جاڭالانىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ تابىسى مول بولدى، "ئبىر پورت"، "ەكى رايون"، "5 ۇلكەن ورتالىق"، "شەكارا وتكەلى ەكونوميكالىق بەلدەۋى" قۇرىلىسىندا تىڭ ىلگەرىلەۋشىلىككە قول جەتتى، ىشكى قۇرلىقتىق ەسىك اشۋ مەن شەكارالىق ەسىك اشۋدىڭ جاڭا بيىگى جەدەل تۇلعالاندى؛ شىنجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ ابزالدىلعىنان ويداعىداي پايدالاندى، دارىندى، نىسان، قارجى، تەحنيكا، ۇستانىم، مادەنيەت سياقتى فاكتورلار بايتاق شىنجياڭ دالاسىنا ئنار بەرىپ، شىنجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋدىڭ جالپىلىق ونىمدىلىگى ۇزدىكسىز كورىنەكتىلەندى.

اسقار تاۋ باسىنان السقا كوز جىبەرسەك، وزەندەردىڭ جوڭكىلە اققان ايىندى كورىنىسىن ئتىپتى دە انىق كورەسىڭ. جاڭا داموۋ ۇستانىمىنىڭ دۇرىس جەتەكشىلىگىندە، جاڭا داموۋ ارناسىنىڭ كەڭ ايماسىندا اسقاق ارمانمەن قايراتتانا العا ۇمتىلدى، شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى داموۋ جولى شەكسىز نۇرلى، كەزىندەگى شالعاي، مەشەۋ شەكارا ئوڭىر ارشىندى قادامىمەن داۋىرگە ىلەسىپ، ارشىندى قادامىمەن دۇنيە ئجۇزىن بەتكە الۋدا، بولاشاقتا شەرۋ تارتۋدا.

5

حالىق تىلەگى ەڭ ۇلكەن ساياسى. كومۇنيستىك پارتيا بيىككە قول جەتكىزۋدە، بيىلكتى قورعاۋدا حالقىنىڭ تىلەگىن قورعادى. حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىزدانىدىرۋدا جانە جاقسارتۋدا حالىق تىلەگىنە يە بولۋ ـــ بيىلىك جۇرگىزىپ وتىرعان پارتيانىڭ ەڭ مەيىرگە تولعان تاباندىلىعى سانالادى.

بيىل 7 ـ ايدا مەملەكەتتىك كەڭەس اقپارات كەڭسەسى «شىنجياڭداعى ئار ۇلتتىڭ تەڭدىك ۇقىق ـ مۇددەسىنىڭ قامتاماسىز ەتىلۋى» اق تىستى كىتابىن جاريالادى، ئسوز ـ سويلەمدەرىندە ازاماتتىق ۇقىق ـ مۇددەدەن ساياسي ۇقىق ـ مۇددەگە دەيىن، ەكونوميكالىق ۇقىق ـ مۇددەدەن مادەنيەت ۇقىق ـ مۇددەسىنە دەيىن، بارىندە "ادام" دەگەن ئسوز مەن مۇندالاپ تۇر... شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق ىستەرىنىڭ العا باسۋىن اڭعارتىپ، حالقتى وزەك ەتۋ سىندى داموۋ يدەياسى ساۋلە شاشتى.

3 ـ رەتكى ورتالقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ماجلىسىندە باس شۇجي شي جىنپىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋ، جۇمىستاندىرۋ سياقتى حالىق تۇرمىسى قىزمەتىن ەسىنەن شىعارمادى. ئبىر جىلدان بەرى باس شۇجيدىڭ نقىلاستى تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاعان اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم حالقىنىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىن كۇرەس جۇرگىزۋ نىساناسى ەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا باتىلدىقپەن جەڭىسكە قول جەتكىزىپ، جۇمىستاندىرۋ، وقۋ ـ اعارتۋ، ەمدەۋ، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ سياقتى حالىققا ئتيىمدى ينجەنەريالاردى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، كومۇنيستەردىڭ اۆەلگى ماقساتى مەن بورىشىن حالىق تۇرمىسى باقتىنىڭ قۇن تالپىنىسىمەن توعىستىردى.

2020 ـ جىلى 11 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى ـــ اسىلىندەگى ادەتتەگىدەي ئبىر كۇن تاريح بەتىندە قالدى. وسى كۇنى اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى دۇنيە جۇزىنە سالتاناتتى تۇردە شىنجياڭداعى يارىكەن قاتارلى كەدەيلىكتەن ارىلماعان ەڭ سوڭعى 10 اۋدان كەدەي اۋدان تىزىمدەگىنەن شىعارىلدى دەپ جاريالادى. وسىلايشا شىنجياڭداعى 35 كەدەي اۋدان تۇگەلدەي كەدەيلىك قالپاعىن الىپ تاستاپ، مۇلدە كەدەيلىك ماسەلەسى تاريحي سياتتى شەشىم تاپتى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شىنجياڭداعى ەڭ ۇلكەن حالىق تۇرمىسى ينجەنەريالىعى. ئبىر جىلدان بەرى بۇكىل رايوندىعى ئار ۇلت كادر ـ بۇقارالىسى تولىق جەڭىسكە جەتپەينىشە استە تىنبايتىن جىگەرمەن تاباندىلىق كورسەتىپ، قىيىندىقتاردى جەڭىپ، قاجىرلىلىقپەن ىستەپ، ناقتى ىستەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا شەشۋشى سياتتى جەڭىسكە قول جەتكىزىپ، بۇكىل ەل حالقىمەن بىرگە جاپىپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعامعا قادام قويدى. ەكىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسىنا قادام قويعان جاڭا ساپاردا، بۇكىل رايوندا جوعارى مەن تومەن كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ ۇلى رۋحىن زور كۇشپەن اسقاقتاتىپ، قايتا كەدەيلەسۋدەن ساقتانۋدىڭ باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ جانە كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۋدى تىڭعىلىقتى بلگەرىلەتۋدى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋمەن ئونىمدى ۇشتاسترىپ، ئۇمىت اتىزىندا باقتىنىڭ جاڭا تاراۋىن جالعاستى جازدى.

بۇقارانىڭ مۇددەسىندە كىشكەنە ئىس بولمايدى، بارىنە دە سۇيىسپەنشىلىكپەن قاراۋ كەرەك. ئبىر جىلدان بەرى حالىققا ئتيىمدى ينجەنەريا شىنجياڭنىڭ حالىق تۇرمىسى قىزمەتىن ويداعىداي ىستەتۋىندەگى قۇتتى تۇتقاعا اينالدى: جۇمىستاندىرۋدى ئبىرىنشى ورىنعا قويۋعا تاباندى بولىپ، كاسىپ ارقىلى ادامدى ورنالاستىرۋ ەتىپ، كاسىپ ارقىلى ادامدى ورنالاستىرىپ، كاسىپ ارقىلى كىرىستى ارتتىرا-تىن ۇتىمدى اينالىمدى قۇلشىنا جۇزەگە اسىرىپ، ورنىقتى جۇمىستانۋدىڭ ارقاسىندا سان مىڭداعان وتباسىلار بايانىدى باقتا كەنەلدى؛ وقۋ ـ اعارتۋدى الدىمەن دامىتۋعا تاباندى بولىپ، ئار باسقىشتاعى، ئار تۇردەگى وقۋ ـ اعارتۋ قاتار بلگەرىلەتىلىپ، "ەكىنشى ازايتۋ" ساياساتى تياناقتانىپ، وقۋ ـ اعارتۋدىڭ تەگىنە قايتىپ قالدى. ەڭ ئتىپتى دە ايگىلەدى؛ حالقىنىڭ سالاماتسىز ەتۋدى الدىمەن دامىتىلاتىن ستراتەگيالىق ورىنعا قويۋعا تاباندى بولىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋدى مەقتى يگەرىپ، ناقتى يگەرىپ، جان ـ جاقتىلى يگەرىپ، جالپى حالقىنىڭ دەنساۋلىعىن تەگىن تەكسەرۋدى ۇزدىكسىز ورىستەتىپ، جالپى حالقتىڭ دەنە شىنىقتىرۋ ئار ۇلت بۇقارالىسى تۇرمىسىنىڭ جاڭا سالتىنا اينالدى... ئاربىر حالىققا ئتيىمدى ينجەنەريانىڭ اتقارىلۋى، ئاربىر حالىق تۇرمىسى ماسەلەسىنىڭ شەشىلۋى ئار ۇلت بۇقارالىسىنا پارتيانىڭ قامقورلىعى مەن وتان ۇلى شاڭىراعىنىڭ مەيىر ـ شاپاعاتىن شىنايى سەزىندىردى.

بۇگىنگى كۇندە كەڭ كوسىلگەن تارىم وىپاتىنان اسقار التاي تاۋلارىنا دەيىن، ايبىندى پامير ۇستىرتىنەن ىرىستى بىلە وزەنى اڭعارىنا دەيىن، قالا، اۋىلدار-دىڭ وراسان زور وزگەرىسى، تاۋ ـ وزەندەردىڭ اسىم كورىنىستى كارتيناسى جايىلىپ جاتىر، تالقىپاي تالپىنۇىدىڭ، قاجىرلى ەڭبەكپەن بايۇىدىڭ ئداۋىر ماداق جىرى اسقاق شىرقالىپ، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدىڭ، بىرگە بايۇىدىڭ كەڭ تەمىستى سيمفونياسى شارىقتادى.

حالىق تۇرمىسى حالىق تىلەگىمەن توعىسىپ، حالىق تىلەگى حالقىنىڭ كۇش ـ قۇاتىن ۇيىستىردى. پارتيانىڭ جاپىپاي باسشىلىعىن حالقىنىڭ نەگىزگى تۇلعالىق ورنەمەن ۇشتاسترۋعا تاباندى بولىپ، كوزقاراس وزگەرىسىن تۇزىمدىك كەمەلدەنۋىمەن بىرلىككە كەلتىرىپ، جوعارى ساپالى داموۋدى جوعارى ورەلى تۇرمىسپەن سايكەستىرىپ، حالقتى وزەك ەتۋدەي داموۋ يدەياسىن بۇلجماستان امالياتتا ايگىلەسەك، ئسوز جوق، حالقىنىڭ قولداۋى مەن قۇاتتاۋىنا قول جەتكىزۋگە، سوندای ـ اق ئار ۇلت حالقىنىڭ بەلسەندىلىگىن، ىرىقتىلىعىن، جاسامپازدىعىن ەڭ زور دارەجەدە قاۋلاتۋعا، وتانىنىڭ شىنجياڭنىڭ ئتىپتى دە كورىكەم ەتىپ قۇرىپ شىعۋعا بولادى.

6

اسقار ـ اسقار تاۋلارىنىڭ دا بارىنەن بيىك شىڭى بولادى، توعىز قابات پاتشا كيىمىنىڭ دە ۇستايتىن جاعاسى بولادى. شىنجياڭ قىزمەتىن جاقسى ىستەي الۋ ـ الماۋدا، ەڭ ئتۇبىرلىسى، پارتيانىڭ باسشىلىعى پارمەندى دە قۇاتتى بولعان ـ بولماعاندىعىندا.

امالىات مىنانى داەلدەدى: شىنجياڭ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدىڭ تەتگى پارتيادا. 3 ـ رەتكى ورتالقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ماجلىسىندە باس شۇجي شي جىنپىڭ "پارتيانىڭ شىنجياڭ قىزمەتىنە باسشىلىعىن كۇشەيتۋ" باسا دارىپتەگەن بولاتىن.

الايدا جۇرگەن جولىمزعا قايىرىلا قاراساق، شىنجياڭ قىزمەتىندە قول جەتكەن بارلىق تاجىريبەلەر مەن ناتيجەلەر پارتيانىڭ جالپى جاعدايدى مەڭگەرەتىن، ئار جاقتى سايكەستىرەتىن باسشىلىق، ۇيتقىلىق رولىن تولىق ايگىلەپ، جۇگگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىعى مەن ەلىمىزدىڭ سوتسياليستىك ئتۇزىمىنىڭ ايقىن ابزالدىلىعىن تەرەڭ ايگىلەدى. "پارتيانىڭ شىنجياڭ قىزمەتىنە باسشىلىعىن كۇشەيتۋگە تاباندى بولۋ" جۇگگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ بيىلىك جۇرگىزۋ تاجىريبەسىنىڭ علمي قورىتىندىسى، اسىرەسە، العا باسۋ جولىندا جاپا ـ ماشاقاتتان، قاتەردەن، كەدەرگىدەن قورىقپاي، جەڭىستەن ـ جەڭىسكە جەتۋدەگى ەڭ ۇلكەن سەنىمى.

سان تاۋلاردان ايباتى اسقان دەسىمىڭ، ەلدىڭ مىزعىماس تىرەگى بولعان وسى شىڭ. بيىل كوكتەم مەرەكەسى وتە سالىسىمەن، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى تياناشان الابندا جالپى بەتتىك ورىستەتىلدى. تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى قاعيدانى تۇسىنۋگە، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى سەنىمدى ارتتىرۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ئمورالدى اسقاقتاتۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ۇمتىلا ىستەۋگە تاباندى بولىپ، پارتيانىڭ 100 جىلدىق كۇرەس جۇرگىزۋ ساپارىندا مۇرات ـ سەنىمدى بەكەمدەپ، ەكپىندەي العا باسۋعا كۇش ـ قۇات قابىلدادى، بۇكىل رايوندىعى ئار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى مەن پارتيالى كادرلار اناعۇرلىم "ئتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ئتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنشى قورعاۋدى" ورىنداپ، سايەسى قۇرىلىستى ئبىر تۇتاس جەتەكشىلىككە الىپ، پارتيانىڭ ئتۇرلى قۇرىلىستارىن كۇشەيتىپ، پارتيانى جاپىپاي، قاتاڭ باسقارۋ جاۋاپكەرشىلىگىن تياناقتاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ئدال دايەكتىلەندىرىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن مەقتى يگەرىپ، بايانىدى تىنىشتىق جاعدايىن ساقتاپ، بايانىدى جونگە سالۋ ىستەرىن جۇزەگە اسىردى.

وسى ئبىر جىلدا، "پارتيا تۇى تياندىلىقتى نۇرلاندىردى" نەگىزگى تاقىرىپتىق پارتيا كۇنى قيىملى ىشكەرىلەي بلگەرىلەتىلىپ، جايناعان پارتيا تۇى قۇمدى ئشولدى، قارلى دالا ئۇستىرتتى نۇرلاندىردى، وسكەلەڭ نانىم، بەرىك سەنىم، ئسوزسىز، جەڭىسكە جەتەتىن سەنىم كومۇنيستەردىڭ قان تامىرىمەن، رۇحىمەن توعىستى.

وسى ئبىر جىلدا، "مەن بۇقارا ئۇشىن ناقتى ئىس ىستەيمىن" امالياتتىق قيىملى ىشكەرىلەي ورىستەتىلىپ، بۇقارا ئۇشىن ناقتى ئىس ىستەپ، قيىن ماسەلەلەردى شەشۋ قيىملى بارىسىندا بۇقارالىق لۇشيانعا تاباندى بولىپ، باس ماقسات تانىمىن كۇشەيتىپ، كومۇنيستەردىڭ اۆەلگى ماقساتى مەن بورىشى تياناشان الابنا جارىق ساۋلەسىن شاشتى.

وسى ئبىر جىلدا، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانىندا، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ ئبىرىنشى شەبىندە، جوعارى ساپالى داموۋدىڭ ەڭ الدىڭعى لەگىندە، پارتيالى كادرلار ەڭ اۋىر جاپا ـ ماشاقاتپەن الىسىپ، جۇكتىڭ ەڭ اۋىرىن كوتەرىپ، ارەكەتى ارقىلى سەرتىن امالياتتا ايگىلەپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ ارقىلى ادالدىعىن ئتۇسىندىردى.

وسى ئبىر جىلدا، قاھارماندار تابيعات قوينىنا قايتتى، ئبىز ىستىق كوز جاسىمىزدى توگە ئداۋىر ونەگەسى لاچين بايەكەنى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ مەملەكەتتىك ۇلگىسى لۇى حۇدى ەسكە الامىز؛ وسى ئبىر جىلدا، قاھارماندار قاسىمزدان شىقتى، ئبىز جالىندى جاناريمزبەن "1 ـ شىلدە" وردەننىڭ يەگەرى ۇي دىيۇ، ماەتجان ئومارعا قۇرمەت بىلدىرەمىز...

"مەن تۇراڭعى رۇحىنا جارشى بولامىن"، "بيگتۇان رۇحىنىڭ امالياتتا ايگىلەۋشىسى بولامىن"... بيىل 8 ـ ايدان بەرى ورتالقتان جەرگىلىكتى ورىندارعا دەيىن، ئارقايسى نەگىزگى اقپارات قۇرالدارى ۇسىنعان "جۇگگو كومۇنيستەردىڭ رۇحانى شەجىرەسى" جەللەس حابارلارى بۇكىل قوعامدى جاپىپاي نازار اۋدارۋعا جانە ات سالىسۋعا تارتتى. تۇراڭعى رۇحى مەن بيگتۇان رۇحىنىڭ شىنجياڭنىڭ بايتاق دالاسىندا دۇنيەگە كەلىپ، حالىق اراسىندا تامىر تارتۋى نەشە ۇرپاق قۇرىلىسشىلاردىڭ شەكارا وڭىرىندە تامىر تارتۋىنىڭ، شەكارا وڭىرگە ئۇزىن ارناۋىنىڭ شىنايى بەينەسى. ۇلى رۇح ۋاقىت پەن كەڭىستىكتەن ئوتىپ، زامان وتكەن سايىن جاڭالانىپ، بۇكىل رايوندىعى قالىڭ پارتيالى كادرلاردى اۆەلگى ماقساتتى شىڭداپ، بۇرىشتى وتەپ، سەنىمنەن كۇش ـ قۇات الىپ، العا باسۋ بەتالىسىنان جازباي، جاڭا ۇزاق جورىقتا پارتيانىڭ، حالقتىڭ، ئداۋىردىڭ ئۇمتىن اقتايتىن جاڭا شۇعىلالى ناتيجەلەر جاراتۋعا جىگەرلەندىرۋدە.

باس شۇجي شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: پارتيامىزدىڭ اۆەلگى ماقساتى مەن بورىشى ـــ شىنجياڭداعى ئار ۇلت حالقىن قامتىعان جۇگگو حالقىن باقتىقا كەنەلتۋ، شىنجياڭداعى ئار ۇلتتىڭ قامتىعان جۇگگوجا ۇلتىنىڭ گۇلدەنۋىن جۇزەگە اسىرۋ. شىنجياڭ قىزمەتىن جاقسى ىستەۋدىڭ بورىشى داڭقتى، جاۋاپكەرشىلىگى اۋىر، قازىر ەڭبەك ەتىپ، پايداسىن بولاشاقتا كورەتىن ئىس.

شالقار تەڭىز ۇلان ـ قايىر، جەلكەن جايىپ كەمەمىز، نىسانانى بەتكە الىپ تولقىن جارىپ كەلەمىز. شي جىنپىڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومەتەتىنىڭ توڭىرەگىنە اناعۇرلىم تەمىز ىنتىماقتاسىپ، باس شۇجي كورسەتكەن بەتالىستى بويلاي ئبىر جاعادان باس، ئبىر جەڭنەن قول شعارىپ، قول ۇستاسا العا بىلگەرىلەيىك.

ئبىزدىڭ ساپارىمىز شەتسىز دە شەكسىز جۇلدىزدار الەمى، ئبىزدىڭ الدىمىز اسپانمەن تالاسقان ارايلى شاپاق.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"شىت جاڭا بەينەگە ەنگەن نان مادەنيەتى مۇراجايىنىڭ اۋدانى 600 شارشى مەتر بولىپ، تۇرلىشە داۋىردەگى نانعا قاتىستى 50گە تارتا ساقتاۋلى بۇيىم كورسەتىلىپ، ئىشنارا شىنجياڭ اس ـ سۋ كوردىنسى اۆەلگى قالپىنا كەلتىرىلىپ، وسىزاماندانعان علىم ـ تەحنيكالىق فاكتور توعىسترىلىپ، سایاحاتشىلارعا ناننىڭ تەگى مەن دامۇىن، سوندای ـ اق وزگەشە تاريحي مادەنيەت جاي ـ جاپسارىن تىكە تۇيىسنۇگە، اسىر الۋعا مۇمكىندىك جاسادى"، ـ دەدى نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشاسىنىڭ ئتۇسىندىرۋشىسى گو يۇيشي.

ئتىلشى نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشاسىنىڭ بۇرىننان بار ەكسكۇرسيالاۋ ارناسىن وڭىرلىك مادەنيەت ئتۇسىن العان قۇرىلىس ەرەكشەلىگىنە يە "الدى دۇكەن، ارتى الاڭ" كوشە ۇلگىسىندەگى كورىنىسكە يە ەتىپ، باقشا رايونىنا ورنالاسقان ايگىلى نان كاسپورىندارىنىڭ ەرەكشەلىگىن ارقاۋ ەتىپ، "ئبىر دۇكەندە ئبىر ئونىم" بولۋدى كورنەكتىلەندىرگەندىگىن كوردى. سایاحاتشىلار ئدامدارىدان ئدام تاتىپ قالماستان، اس ۇيدەگى اينەك تەرەزەلەر ارقىلى ئوندىرۋ ـ جاساۋ بارىسىن تاماشالاپ، سایاحاتتىق سەزىندىرۋىن ارتتىرا الادى.

"دۇكەنمىزدىڭ ئار كۇنگى تيجارات سوماسى 1000 يۇاننان اسادى، ەڭ جاقسى بولعان كەزدە 5000 يۇانعا جەتەدى. بەتىنە كۇنجۇت جاعىلعان نان، راۋشان گۇلى نانى جانە لازى نان بارلىعى دا ەرەكشە ئوتىمدى ونىمدەر". شىنجياڭ جياڭشياۋناڭ ازىق ـ تۇلىك شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ دۇكەندەگى ساتۋشىسى ۋاڭ جىنفىن تىلشىگە مىنانى ايتتى: سایاحاتشىلار نان جابۇىدىڭ جالپى بارىسىن كورگەننەن كەيىن، تابيعي تۇردە ئونىمنىڭ ساپاسىنا اناعۇرلىم جوعارى سەنىم ارتادى.

"مەن ئتۇرلى نان ساتىپ الىپ قانا قويماي، تاعى نانعا قاتىستى مادەني جاسامپازدىقتا تولى كىشكەنتاي سالەم ـ ساۋقىت ساتىپ الدىم، ايتالىق، جىبەك جاۋلىق، كىلت تۇيرەۋىشى، تۇتقالى ستاكان دەگەندەي". شىنجياڭعا ىسساپارىمەن كەلگەن ۋاڭ بو ئبىر دوربا "شىنجياڭ تارتۋىن" كوتەرىپ الىپتى، شي ـ انعا الىپ قايتىپ قىزمەتتەستەرىمەن بولىسپەكشى ەكەن.

ئۇرىمجى قالاسى نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشاسىنىڭ شارۋاشىلىق جۇرگىزۋشىسى ـــ شىنجياڭ بايجيا حىڭچىڭ سایاحات باسقارۋ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى جي جۇڭتۇن تانىستىرىپ بىلاي دەدى: كەزەكتە نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشا رايونىنا 93 ساۋدا ورنى ىرگە تەپتى، ونىمدەرى بۇكىل شىنجياڭنىڭ جەر ـ جەرىندەگى ساپالى اۋىل شارۋاشىلىق ەرەكشە ونىمدەرىن قامتيدى ئارى ينتەرنەت جەلىسىندە جانە ينتەرنەت جەلىسىنەن تىس ئبىر ۋاقىتتا ساتۋدى جۇزەگە اسىردى.

"قاشقار قىزى" نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشا رايونىندا 4 جىل تيجارات جۇرگىزدى، نەگىزىنەن كەپتەر سورپاسى كوجەسىن جانە شوشىرە ساتادى. دۇكەن قوجايىنى ئلايلى بىلاي دەدى: نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشا رايونىندا ئۇي ماياقسىن الماۋ، بىرلەسپ شارۋاشىلىق جۇرگىزۋدە پايداسىنان ازداپ ۇلەس الۋ ۇلگىسى جۇرگىزىلگەندىكتەن، بۇل ارادا دۇكەن اشۋدان قينالمايسىز.

شىنجياڭنىڭ ئدامدى تاعام مادەنيەتىن ايگىلەپ، ەرەكشە ايگىلى ماركا جاراتۋ ئۇشىن، نان مادەنيەتى كاسىپ سالاسى باقشاسى ئار ۋاقىت ئتۇرلى مادەنيەت، سایاحات قيىملدارىن ورىستەتىپ، باقشا رايونىنىڭ داڭقىن اسىرىپ، ايگىلى مارکانىڭ نقپالىن كەڭەيتەدى.

"ەندى عانا وتكەن جۇڭچيۇ مەرەكەسى دەمالىسى كەزىندە ئبىز ناندى جانە ايكۇلشەنى قولمەن جاساۋ زەرتتەۋ ـ ۇيرەنۋ قيىملن ۇيىمداستىرىپ ورىستەتتىك. 3 كۇندە ەكسكۇرسيالاعان سایاحاتشى 5000 ادام ـ رەتكە جەتتى". ۋاڭ چۇنياڭ بىلاي دەدى: مەملەكەت مەرەكەسى كەزىندە 5 ئتۇر بويىنشا نان مادەنيەتى سالتاناتى قيىملن ورىستەتۋدى جوسپارلاپ وتىرمىز.

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى حۇڭيۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ئنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ئنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان